

**Votaziun dal pievel
dals 4 da mars 2001**
Explicaziuns
dal cussegl federal

1 Iniziativa
«Gea a l'Europa!»

2 Iniziativa
«per medicaments a
pretschs pli bass»

3 Iniziativa
«Vias per tuts»

Objects da la votaziun

1

Emprim project
Iniziativa dal pievel «Gea a l'Europa!»

2

Segund project
Iniziativa dal pievel «per medicaments a pretschs pli bass»

3

Terz project
**Iniziativa dal pievel «per dapli segirezza en
il traffic local grazia a la spertadad maximala da 30 km/h
cun excepziuns (Vias per tuts)»**

L'iniziativa dal pievel «Gea a l'Europa!» pretenda che la Svizra daventia commember da la Uniun europeica (UE) ed entschaiva perquai immediatamain cun tractativas per l'entrada. L'entrada en la UE è bain er la finamira dal cussegl federal, ma el refusa la procedura da l'iniziativa, perquai che – tenor sia opiniun – las premissas per entschaiver las tractativas per l'entrada n'èn oz anc betg ademplidas.

Explicaziuns 4–9
Text da votaziun 6

L'iniziativa dal pievel «per medicaments a pretschs pli bass» pretenda che tut ils medicaments ch'èn admiss en noss stadis vischins dastgian vegnir vendids er en Svizra, e quai senza ulteriuras controllas. Plinavant duain las cassas da malsauns be anc indemnisar ils medicaments ils pli bunmartgads. Er il cussegl federal ed il parlament vulan sbassar ils custs dals medicaments. Els refusan dentant l'iniziativa, perquai che quella periclitescha la segirezza dals medicaments ed impedescha che pazientas e pazients retschaivan il medicament ch'è adattà il meglier per els. Sco cuntrapaisa a l'iniziativa preschantan els mesiras per sbassar ils custs en la nova lescha davart ils medicaments ed en la lescha davart l'assicuranza da malsauns.

Explicaziuns 10–15
Text da votaziun 12

L'iniziativa dal pievel «Vias per tuts» pretenda che la spertadad maximala entaifer in lieu vegnia reducida generalmain da 50 a 30 km/h. Il cussegl federal ed il parlament refusan l'iniziativa, perquai ch'ella è pauc differenziada e na faschess grond effect, sch'i na vegnissan betg realisadas midadas sin l'entira rait da las vias. Questas mesiras surpassassan dentant las pussaivladads finanzialas dals chantuns e da las vischnancas.

Explicaziuns 16–21
Text da votaziun 18

Emprim project

Iniziativa dal pievel «Gea a l'Europa!»

1

■ **La dumonda da la votaziun sa cloma:**
**Vulais Vos acceptar l'iniziativa
dal pievel «Gea a l'Europa!»?**

Il cussegl naziunal ha refusà l'iniziativa
cun 94 cunter 69 vuschs, il cussegl dals
chantuns cun 33 cunter 6 vuschs.

Il pli important en furma concisa

■ **Integraziun europeica**

Cun il svilup da l'Uniun europeica (UE) è l'integraziun da la Svizra en l'Europa daventada in tema principal da nossa politica cun l'exteriur. Durant ils davos diesch onns hai dà pliras votaziuns federalas davart il tema da nossas relaziuns cun la UE. Suenten il na dal 1992 al Spazi economic europeic (SEE) ed il na dal 1997 a l'iniziativa dal pievel «tractativas per l'entrada en la UE avant il pievel!» han ils votants acceptà l'onn 2000 ils contracts bilaterals cun la UE. Oz han els da decider davart l'iniziativa dal pievel «Gea a l'Europa!».

■ **Tge intenziun ha l'iniziativa?**

L'iniziativa, inoltrada dal 1996, pretenda che la Svizra sa participeschia al process d'integraziun europeica e veglia cuntanscher per quest intent l'entrada en la UE. Il cussegl federal duai entschaiver *immediatamain* cun tractativas per l'entrada. En questas tractativas e tar las adattaziuns dal dretg federal saja da far atenziun che las valurs fundamentalas democraticas e federalisticas sco er las acquisiziuns socialas ed ecologicas da la Svizra vegnian mantegnidas. I sajan er da resguardar las competenzas dals chantuns e da mantegnair lur interess.

■ **L'iniziativa dictescha in tempo memia spert**

Tras il fatg che l'iniziativa vul sfurzar il cussegl federal d'entschaiver immediat cun las tractativas per l'entrada, dictescha ella in tempo memia spert e stat en cuntradiciun cun las reglas dal giu

etablidas. Tenor nossa constituziun èsi chausa dal cussegl federal da prender si e da tgirar contacts cun l'exteriur en l'interess da la Svizra. El sulet ha il dretg da decider, sch'in tal pass saja inditgà. Il pievel ed ils chantuns han alura – suenter il parlament – da concluder davart il resultat da las tractativas, sch'i sa tracta da l'entrada da la Svizra en in'organisaziun sco la UE. En quest cas han els stringentamain il davos pled en chapitel. Questa clera distribuziun da las competenzas è sa cumprovada e duai vegnir mantegnida.

■ **Posiziun dal cussegl federal e dal parlament**

Il cussegl federal va d'accord cun la finamira d'ina entrada en la UE. Malgrà quai refusa el l'iniziativa, perquai ch'ella fa la dumonda sbagliada, e quai al mument sbaglià. La dumonda è sbagliada, perquai ch'ins na duai betg votar davart il resultat da tractativas per l'entrada, mabain davart la procedura; il mument è sbaglià, perquai ch'il dossier d'entrada n'è anc betg madir. Per quests motifs recumandan il cussegl federal ed il parlament da refusar l'iniziativa.

Text da la votaziun

Conclus federal davart l'iniziativa dal pievel «Gea a l'Europa!»

dals 23 da zercladur 2000

1

L'assemblea federala da la Confederaziun svizra,

avend examinà l'iniziativa dal pievel inoltrada ils 30 da fanadur 1996¹ «Gea a l'Europa!»,

avend gi' invista dal messadi dal cussegl federal dals 27 da schaner 1999²,

concluda:

Art. 1

¹ L'iniziativa dal pievel «Gea a l'Europa!» dals 30 da fanadur 1996 è valaivla e vegn suttamesa a la votaziun dal pievel e dals chantuns.

² L'iniziativa dal pievel³, suenter l'adattaziun a la nova constituziun federala dals 18 d'avrigl 1999, sa cloma sco suonda:

Las disposiziuns transitorias da la constituziun federala vegnan cumpletadas sco suonda:

Art. 196 *Titel*

Disposiziuns transitorias tenor il conclus federal dals 18 da december 1998 davart ina nova constituziun federala

Art. 197 Disposiziuns transitorias suenter l'acceptaziun da la constituziun federala dals 18 d'avrigl 1999

1. Disposiziuns transitorias concernent l'entrada da la Svizra en la Uniun europeica

¹ La Svizra sa participescha al process d'integraziun europeica e vul cuntanscher per quest intent l'entrada en la Uniun europeica.

² La confederaziun entschaiva immediatamain cun tractativas per l'entrada en la Uniun europeica.

³ L'entrada en la Uniun europeica vegn suttamesa a la votaziun dal pievel e dals chantuns tenor l'artitgel 140 alinea 1 littera b.

⁴ Tar las tractativas per l'entrada e l'adattaziun dal dretg svizzer al dretg da la Uniun europeica respectan tut las autoritads ch'i vegnan segiradas tras mesiras adattadas surtut las valitas fundamentalas democraticas e federalisticas sco er las acquisiziuns socialas ed ecologicas.

⁵ La confederaziun resguarda las cumpetenzas dals chantuns e protegia lur interess tar la realisaziun dal contract d'entrada e da l'ulteriur svilup da la Uniun europeica sco er tar otras dumondas da l'integraziun europeica. El infurmescha ils chantuns ad uras e consultescha quels tar la preparaziun da conclus.

Art. 2

L'assemblea federala recumonda al pievel ed als chantuns da refusar l'iniziativa.

¹ BBI 1997 I 1138

² BBI 1999 3830

³ L'iniziativa dal pievel è anc vegnida inoltrada durant la validad da l'anteriura constituziun federala e sa referescha perquai a questa. Il parlament ha adattà la numeraziun e la furmaziun dals artitgels en il text da l'iniziativa a la nova constituziun federala

Il comité d'iniziativa fa valair

«Defender valurs comunablas

Dapi passa 50 onns viva l'Europa dal vest en pasch, democrazia e bainstar. Quai n'è betg il davos il merit da l'Unìun europeica. Ensemen tschertgan ils stadis commembers da la UE soluziuns per ils problems economics e socials, ecologics e da politica da segirezza d'in mund globalisà, ed els sa laschan diriger latiers da valurs comunablas: Eguardad da dretg, solidaritad, democrazia. Quai èn er las valurs da la Svizra. In'entrada en la UE ans lascha tgirar questas valurs ensemen cun noss vischins.

Condecider empè da reconstruir

En la UE vegnan tratgas conclusiuns che pertutgan la Svizra a moda directa. Durant ils davos onns essan nus stads sfurzads pliras giadas da surpender quests conclus, e nus vegnin a stuir far quai er en il futur. Ina tala suttamissiun n'è betg degna d'in stadi suveran. Nossa chapientscha da democrazia pretenda che nus possian cooperar a conclus che ans pertutgan. Sco commember da la UE pudain nus far quai, medemamain sco ils chantuns entaifer la confederaziun fan quai. In'entrada en la UE rinforza nossa suveranità ed ans maina dapli democrazia.

Ans preschentar comunablaimain

Individualissem po far donn. I daventa adina pli difficil da defender ils interess da noss pajais. Las experienschas dals davos onns han mussà che la posiziun da la Svizra en il mund è adina pli isolada; tras quai èsi daventà pussaivel da far extorsion cunter ella. Sco commember da la UE pudain nus integrar noss giavischs en ina cuminanza solidaria, ed ensemen cun noss vischins essan nus pli fermes che sche nus essan sulets. In'entrada en la UE augmenta nossa segirezza e rinforza nossa posiziun en il mund.

Prender si tractativas – stgaffir ina situaziun clera

L'iniziativa «Gea a l'Europa!» na pretenda betg dapli e betg damain ch'il fatg ch'il cussegl federal entschaivia cun las tractativas cun la UE. Suentar avair terminà questas tractativas vegnin nus a savair tge che l'entrada munta exactamain per la Svizra, tge che nus vegnin ad obtegnair e tge che nus vegnin a contribuir. Il pli baud l'onn 2006 vegnan il pievel ed ils chantuns a pudair concluder davart l'entrada, e quai alura en conuschientscha dals resultats da las tractativas.

L'iniziativa «Gea a l'Europa!» avra la porta per las tractativas cun la UE, e talas tractativas creeschan situaziuns claras.»

Posiziun dal cussegl federal

1

Auter che quai ch'ins pudess supponer tenor il titel da l'iniziativa «Gea a l'Europa!» na sa tracti betg tant dal fatg da votar per u cunter in'entrada da la Svizra en l'Uniuin europeica (UE), mabain d'ina decisiun davart l'entschatta immediata da tractativas per l'entrada. Malgrà che l'entrada da la Svizra en la UE è la finamira a lunga vista dal cussegl federal, refusa el l'iniziativa per ils sequents motifs:

■ **Procedura betg convegnenta**

L'iniziativa s'oppona a la repartiziun da cumpetenzas prevista da la constituiziun. Tenor il dretg vertent ha il cussegl federal da decider, *sche e cura* ch'ins duai entschaiver cun tractativas da la politica cun l'exteriur. Il parlament ed ils votants concludan suenter, en conuschientscha da la situaziun, davart il resultat da las tractativas. Questas reglas èn sa cumprovasdas bain e duessan vegnir mantegnidas. Ellas impedeschan ch'il pievel ed ils chantuns ston sa decider ordavant ed en il preschent cas senza conuscher las cundiziuns d'ina entrada.

■ **Il temp n'è anc betg madir**

Igl è chausa dal cussegl federal da decider davart il mument gist d'entschaiver cun tractativas per l'entrada. El vegn a far quai, cur ch'ins ha fatg las emprimas experientschas cun la realisaziun da las convegnas bilaterals e cur ch'ins ha inizià las lavurs preparatorias per in process d'entrada ch'empermetta success. L'entschatta da talas tractativas premetta ultra da quai in vast sustegn politic.

■ **L'iniziativa dictescha in tempo memia spert**

Tractativas per l'entrada na duessan betg avoir lieu sut pressiuin da temp, mabain ellas duain crescher or da la politica cun-continua cun l'Europa dal cussegl federal. Tras quai che l'iniziativa oblighescha d'entschaiver immediatamain cun las tractativas, na tegn ella betg quint da la situaziun da la politica interna e da la politica

cun l'exteriur. Ina tala decisiun prematura pudess reducir las schanzas d'ina procedura d'entrada plain success.

■ Far la differenza tranter la finamira e la via

Il cussegl federal sto far la differenza tranter la finamira d'ina entrada – ch'el beneventa – e la via skizzada da l'iniziativa, cun la quala el na po betg simpatisar. El refusa l'iniziativa pervia da la procedura proponida, sco ch'el è s'exprimi 1997 cunter l'iniziativa «tractativas per l'entrada avant il pievel!». Er il parlament ha refusà cun gronda maiorità l'iniziativa «Gea a l'Europa!». La cuntraproposta dal cussegl federal che ha vuli fixar la finamira d'ina entrada en in conclus federal è bain vegnida approvada dal cussegl nazional, dentant refusada dal cussegl dals chantuns.

■ Nagina disputa per la chaussa, mabain per la procedura

Las iniziantas ed ils iniziants argumenteschan che la votaziun davart lur iniziativa dal pievel mettia en moviment ina debatta davart la posiziun da la Svizra en in'Europa che sa chatta en in process da midada. Quai n'è dentant betg il tema central da la votaziun. Tenor l'avis dal cussegl federal na pon ins betg interpretar in NA a l'iniziativa sco refusa d'ina entrada pli tardiva da la Svizra en la UE. I sa tractass simplamain d'in NA a l'entschatta da tractativas immediatas.

Per tut questas raschuns recumondan il cussegl federal ed il parlament da refusar l'iniziativa dal pievel «Gea a l'Europa!».

La politica cun l'Europa dal cussegl federal

Durant il november passà ha il cussegl federal publictà ses rapport davart la politica cun l'exteriur 2000. En quel ha el – en vista ad in'entrada da la Svizra en la UE – skizzà las lingias da basa da sia politica cun l'Europa. El conferma latiers ch'el vegn a preparar durant ils proxims onns l'entrada en la UE per pudair far ina decisiun davart l'entschatta da tractativas per l'entrada il pli tard durant la proxima legislatura (2003–2007).

Segund project

Iniziativa dal pievel «per medicaments a pretschs pli bass»

2

■ **La dumonda da la votaziun sa cloma:**
Vulais Vus acceptar l'iniziativa dal
pievel «per medicaments a pretschs pli
bass»?

Il cussegl nazional ha refusà l'iniziativa
cun 76 cunter 0 vuschs, il cussegl dals
chantuns cun 36 cunter 0 vuschs.

Il pli impurtant en furma concisa

■ Medicaments d'auta qualidad per tuts

La controlla da medicaments en Svizra garantisce cun sia procedura d'admissiun severa la qualidad, la segirezza e l'effizienz dals medicaments. Er la scienza e l'industria sviluppan medicaments adina megliers. Grazia a l'assicuranza da malsauns obligatoria ha l'entira populaziun access als medicaments ch'èn adattads il meglier. Quai duai restar uschia er en il futur.

■ Tge intenziun ha l'iniziativa?

L'iniziativa dal pievel «per medicaments a pretschs pli bass» pretenda che tut ils medicaments ch'èn admiss en noss stadis vischins Germania, Frantscha, Italia ed Austria dastgian vegnir vendids senza ulteriuras controllas er en Svizra. Ultra da quai duain las cassas da malsauns be anc indemniser il medicament il pli bunmartgà. La nua ch'i dat genericas, quai vul dir imitazioni da preparats originals, stuessan vegnir consegnads quels.

■ Consequenzas da l'iniziativa per la qualidad ...

En cas che l'iniziativa vegn acceptada pudessan vegnir vendids en Svizra medicaments or da numerus pajais senza ulteriuras controllas; ina preferenza dals quatter pajais vischins, sco che l'iniziativa prevesa, n'è betg admissa. Tenor las reglas da l'organisaziun mundiala dal commerzi WTO stuess la Svizra numnadamain conceder ils avantatgs ch'ella dat ad ina part dals stadis commembers da la

WTO er a tut tschels stadis. Cun ina tala avertura dal martgà vegniss dentant ina gronda quantad da medicaments en noss pajais che na pudessan betg pli vegnir examinads tar nus.

■ ... per ils pazients

Tenor l'iniziativa duain las cassas da malsauns be anc indemniser ils medicaments ils pli bunmartgads. Las medias ed ils medis na fissan betg pli capavels da prescriber als pazients il medicament ch'è adattà il meglier per els. La libertad d'elecziun fiss restrenschida, nun che las pazientas ed ils pazients fissan prontos da pajar sez ils medicaments u avessan in'assicuranza supplementara.

■ Las mesiras da la confederaziun èn meglras

Il cussegl federal ed il parlament n'èn betg restads inactivs. Uschia han ins gia premdi mesiras ch'han chaschunà reducziuns dals pretschs e che vegnan er en il futur ad avair in effect mitigiant sin ils custs dals medicaments. Ins vul per exempel promover la consegna da genericas sco er ina tscherta avertura dal martgà.

■ Posiziun dal cussegl federal e dal parlament

Il cussegl federal ed il parlament refusan categoricamain quest'iniziativa. En cas ch'ella vegniss acceptada, na fiss la qualidad dals medicaments betg pli garantida ed ils pazients na retschavessan betg pli quel medicament ch'è il meglier per els.

Text da la votaziun

Conclus federal davart l'iniziativa dal pievel «per medicaments a pretschs pli bass»

dals 8 da zercladur 2000

L'assemblea federala da la Confederaziun svizra,

avend examinà l'iniziativa dal pievel inoltrada ils 12 da december 1997¹ «per medicaments a pretschs pli bass»,

avend gi invista dal messadi dal cussegl federal dals 12 da matg 1999²,

concluda:

Art. 1

¹ L'iniziativa dal pievel dals 12 da december 1997 «per medicaments a pretschs pli bass» è valaivla e vegn suttamesa a la votaziun dal pievel e dals chantuns.

² L'iniziativa dal pievel³, suenter l'adattaziun a la nova constituziun federala dals 18 d'avrigl 1999, sa cloma sco suonda:

I

La constituziun federala vegn cumpletada sco suonda

Art. 117 al. 3

³ Ils medicaments ch'èn admess per la vendita cun u senza recept en ils stadis vischins Frantscha, Italia, Germania ed Austria tar medias e medis, en apotecas, ospitals, drogarias u autras fatschentas, saja sco preparats originals u sco generica, èn admess a medema maniera, cun u senza recept, er tar medias e medis, apotecas, ospitals, drogarias u autras fatschentas en Svizra, senza ch'i dovra ina permissiun speziala per la Svizra. Sch'i vegnan vendids medicaments, saja quai cun obligaziun da recept u senza, èn da consegnar generica, sche tals existan u sche la pazienta u il pazient na paja betg sez il preparat. Sch'ìls preparats originals e quels da generica èn da pajar tras la cassa da malsauns, èn da consegnar a las pazientas ed als pazients ils products ils pli bunmartgads, correspondentamain a la glista da las cassas da malsauns reconuschidas da la confederaziun che vegn publicgada mintg'onn.

II

Las disposiziuns transitorias da la constituziun federala vegnan cumpletadas sco suonda:

Art. 196 Titel

Disposiziuns transitorias tenor il conclus federal dals 18 da december 1998 davart ina nova constituziun federala

Art. 197 Disposiziuns transitorias suenter l'acceptaziun da la constituziun federala dals 18 d'avrigl 1999

1. Disposiziun transitoria tar l'art. 117 (Assicuranza da malsauns e cunter accidents)

Disposiziuns da leschas u d'ordinaziuns che stattan en contradicziun cun l'artitgel 117 alinea 3 vegnan abrogadas.

Art. 2

L'assemblea federala recumonda al pievel ed als chantuns da refusar l'iniziativa.

¹ BBl 1998 737

² BBl 1999 7541

³ L'iniziativa da pievel è anc vegnida inoltrada durant la validitad da l'anteriura constituziun federala e sa referescha perquai a questa. Il parlament ha adattà la numeraziun e la furnaziun dals artitgels en il text da l'iniziativa a la nova constituziun federala

Il comité d'iniziativa fa valair

«A basa d'ina cumparegliaziun dals pretschs, examinada scientificamain, èsi cumprovà ch'ìls medicaments en Svizra èn generalmain memia chars en la cumparegliaziun internaziunala. I n'è betg satisfacent ch'ìls medicaments identics, svilup pads e per part producids en Svizra, èn 15–25% pli chars en cumparegliaziun cun pajais europeics cun pretschs auts sco per exempel la Germania, l'Ollanda e la Danemarca e 50–100% pli chars ch'en pajais europeics cun pretschs bass sco l'Italia, la Frantscha e la Belgia. Il dretg da la UE scumonda ina subvenziun statala da medicaments che sa referescha sin il product. Adina dapli Svizras e Svizzers cumpran lur medicaments a l'exteriur per profitar d'in pretsch considerablmain pli bass. Ils medicaments muntan a bundant in deschavel dals custs da sanadad, quai che correspunda a circa 4,5 milliardas francs. Uschia fiss realisabel in potenzial da spargn da 5% da noss custs da sanadad e cun quai in pass evident en la direcziun da sbassar las premias da las cassas da malsauns.»

Ils iniziants èn conscients dal fatg che pervia da GATT/WTO e contracts bilaterals cun la UE il nov urden ch'ins vul cuntanscher cun l'iniziativa sto esser cumpatibel cun il princip da la favurisaziun maximala. Quai vul dir ch'il nov urden na duai betg vegnir restrenschì sin noss pajais vischins: Il legislatur po extender il circol dals pajais da provegnientscha. Ils iniziants na pretendan betg sulettamain medicaments ad in pretsch pli bass, els vulan er garantir la segirezza medicinala. Els na refusan betg ina registraziun supplementara da la polizia da sanadad tras las autoritads svizras, per il cas ch'in pajais – auter che per exempel ils pajais da la OECD – n'ha nagina procedura d'admissiun cumparegliabla ed equivalenta a quella da la Svizra. Ins duess er pudair dumandar il dretg reciproc d'in auter stadi. Ils offeriders da medicaments na duain betg pudair sviar sin proceduras da renconuschientscha e d'admissiun nunseriusas en tge pajais ch'i saja. L'obligaziun da pretendere in recept ch'è sa cumprovada en Svizra, las glistas da spezialitads ed ils chanals da la vendita finala sco er la consegna professiunala da medicaments tras medis, apotecas, drogarias ed ospitals na vegnan betg mess en dumonda.

Ils iniziants pretendan in'avertura dal martgà cun admissiun libra da generica (medicaments cun sostanza efectiva identica sco quella dal product original, dentant cun protecziun scadida da la patent) sco er d'imports parallels (import da medicaments protegids tras ina patent sin autras vias che quellas sur ils distributurs exclusivs). Il legislatur duai tegnair quint da quests aspects e responder las dumondas avertas.

La revisiun da la lescha davart ils medicaments resguarda quels giavischs blier memia pauc. Quella revisiun è insufficienta, ella cementscha plitost l'aut nivel da pretsch dals medicaments. Sco resumaziun: Ils iniziants vulan gidar a las consumentas ed als consuments svizzers ad acquistar medischnas ad in pretsch gist ed adattà al nivel da pretschs internaziunal; quai duai er esser ina contribuziun per mitigiar ils custs da sanadad.»

Posiziun dal cussegl federal

2

Tgi ch'è malsaun en noss pajais retschaiva oz il medicament ch'è adattà il megljer per el. Quel correspunda al novissim stadi da la scienza, è da buna qualitat ed è vegnì examinà da las autoritads svizas puncto sia segirezza. L'iniziativa fiss ina ristga per quests avantatgs, senza garantir ch'ils pretschs dals medicaments sa sbassian. Il cussegl grond refusa l'iniziativa per ils sequents motivs:

■ La segirezza è periclitada

Oz vegnan offerids en Svizra circa 7300 medicaments ch'èn vegnids examinads da las autoritads dal stadi puncto lur qualitat, segirezza ed effizienz. En cas che l'iniziativa vegniss acceptada dess quai tuttenina dieschmillis da medicaments che na vegnissan betg pli examinads ed admiss d'uffizis svizzers. Pervia da nossas obligaziuns da commerzi internaziunalas na derivassan ils mediaments betg sulettamain da la Frantscha, l'Italia, la Germania e

l'Austria, mabain er da numerus auters stadis, ed els arrivassan en noss pajais senza controlla. Quai fiss privlus. Nus n'avessan pli nagina documentaziun scientifica davart numerus medicaments, surtut ils novs, e na pudessan perquai betg agir spert avunda en il cas urgent. Per exempel sch'ina autoritad a l'ester retrajess or dal commerzi in medicament pervia da ristgas cumprovas, pudess la Svizra reagir be cun retard – sch'ella vegniss insumma infurmada.

■ Il medicament il pli bunmartgà n'è betg adina il pli adattà

L'iniziativa vul che l'assicuranza da basa obligatoria indemniseschia be anc il medicament il pli bunmartgà. Las medias ed ils medis duessan perquai prescriber medicaments ch'els na conuschian strusch pervia da l'offerta enorm gronda, e quai anc tenor ina glista da pretschs che sa mida permanentamain. Ils malsaus na retschavessan pia betg il medicament il pli adattà per els, sco che quai è oz il cas, mabain il medicament il pli bunmartgà. Quai pudess periclitur lur sanadad. Er per pazients cun malsognas cronicas fissan las consequenzas seriusas. Uschenspert ch'in medicament pli bunmartgà arriva sin il martgà, stuessan els numnadamain midar da lur medicament cumprovà al pli bunmartgà. Sulettamain las persunas che pon sa prestar in'assicuranza supplementara u quellas che pudessan pagar sez il product pli char han la tscherna libra dals medicaments.

■ In respargn da custs è contestabel

L'iniziativa pretenda da gidar a reducir ils pretschs dals medicaments en Svizra. In martgà avert na chaschuna dentant betg automaticamain pretschs pli bass. Las valitaziuns da las iniziantas e dals iniziants èn perquai fitg malsegiras e n'èn nagin motiv da prender en cumpra ils dischavantatgs considerabels da l'iniziativa.

■ La Svizra sco lieu da perscrutaziun è periclitada

La procedura svizra d'admissiun vegn renconuschida en numerus pajais sco garant per qualitat. Cun l'acceptaziun da l'iniziativa s'vaniss l'interess da l'industria da perscrutaziun da sviluppar e da laschar registrar vinavant novs medicaments en Svizra. L'iniziativa na periclitgescha uschia betg sulettamain la Svizra sco lieu da perscrutaziun tradiziunal, ma er numerusas plazzas da lavur autamain qualifitgadas.

■ La confederaziun è gia activa

Gia oz vegnan examinads cuntinuamain ils pretschs dals medicaments renconuschids da las cassas da malsauns, ed en cas da basegn vegnan els reducids. Uschia èn ils pretschs per medicaments ch'èn renconuschids da las cassas dapi passa 15 onns vegnids reducids considerablmain dapi 1999. Cun noss sistem d'adattar ils pretschs pon vegnir spargnads a lunga durada annualmain circa 150 milliuns francs sin il sectur da sanadad.

■ Ulteriuras mesiras ...

Il cussegl federal ed il parlament han premdi ulteriuras mesiras per sbassar ils custs dals medicaments:

■ ... en la lescha d'assicuranza da malsauns

– «Substituziun da generica»: Dapi il 1. da schaner da quest onn pon las apotecas consegnar generica empè dals medicaments originals, sch'i na vegn betg prescrit explicitamain il medicament original. Uschia retschaiva la persuna malsauna

anc adina il medicament ch'è il meglier per ella. Sche l'iniziativa vegn acceptada na fiss quai betg pli il cas. 15

– Nov model d'indemnisaziun per apotecas sco er per medias e medis: Fin uss era prevista ina indemnisaziun pertschientuala per la consegna dals medicaments. Quai ha promovì la vendita da medicaments, surtut da quels spezialmain chars. Il nov model metta uss tar la prescripziun u consegna d'in medicament l'accent principal sin la cussegliaziun da las pazientas e dals pazients. Quai vegn indemnisà independentamain dal pretsch dal medicament prescrit.

■ ... en la lescha davart ils medicaments

Ulteriuras meglieraziuns porta la nova lescha davart ils medicaments ch'il parlament ha deliberà il december passà. Ella permetta da cumprar tsherts medicaments ch'èn gia registrads en Svizra ad in pretsch pli favuraivel a l'exteriur. Cun questa mesira ha il parlament persequità la medema finamira sco l'iniziativa: La concorrenza duai vegnir extendida e cun quai vegn augmentada la pressiu sin ils pretschs dals medicaments. La qualitat, segirtad ed effizienz dals medicaments na vegnan betg messas en dumonda, quai en contrast cun l'iniziativa.

Per tut quests motivs recumondan il cussegl federal ed il parlament da refusar l'iniziativa «per medicaments a pretschs pli bass».

Terz project

Iniziativa dal pievel «per dapli segirezza en il traffic local grazia a la spertadad maximala da 30 km/h cun excepziuns (Vias per tuts)»

3

■ **La dumonda da la votaziun sa cloma:**
Vulais Vos acceptar l'iniziativa dal pievel «per dapli segirezza en il traffic local grazia a la spertadad maximala da 30 km/h cun excepziuns (Vias per tuts)»?

Il cussegl naziunal ha refusà l'iniziativa cun 118 cunter 68 vuschs, il cussegl dals chantuns cun 34 cunter 7 vuschs.

Il pli important en furma concisa

■ **Mobilitad e ses effects**

La mobilitad è in factur essenzial da noss svilup economic, social e cultural. La pli gronda part dal traffic ha lieu sin las vias. Ma il traffic motorisà sin las vias chaschuna er accidents, canera ed impestaiziun da l'aria ed engrevgiescha tras quai ils umans e l'ambient.

■ **Tge intenziun ha l'iniziativa?**

L'iniziativa pretenda la reducziun da la spertadad maximala da 50 km/h ch'è oz generalmain valaivla entaifer ils lieus a 30 km/h. Excepziuns fissan permissas besche la segirezza dals participants dal traffic e la protecziun dals vischins, spezialmain cunter la canera, permettan quai. Il cussegl federal avess be il termin d'in onn per decretar las prescripziuns executivas necessarias e per ordinar la spertadad maximala da 30 km/h.

■ **Las consequenzas da l'iniziativa**

Experientschas en Svizra ed a l'exteriur mussan che be la signalisaziun da la spertadad maximala da 30 km/h n'è betg sufficienza per far calmar il traffic. Sche l'iniziativa vegn acceptada, stuessan perquai vegnir fatgas numerusas midadas architectonicas vi da las vias. Quai fiss collià cun custs che surpassan las pussaivladads finanzialas dals chantuns e da las vischnancas.

L'iniziativa admetta excepziuns be sut premissas restrictivas. Uschia stuess vegnir introducida generalmain la spertadad maximala da 30 km/h schizunt sin vias principalas d'ina larghezza generusa. Quai

na fiss dentant strusch realisabel e dess ina segirezza betg giustifitgada surtut als peduns. Tenor ils studis s'augmentass schizunt la ristga d'accidents sut questas circumstanzas.

■ **Posiziun dal cussegl federal e dal parlament**

Il cussegl federal ed il parlament refusan l'iniziativa. La via proponida n'è betg adattada per cuntanscher la finamira. La confederaziun duess plitost facilitar l'introducziun da zonas cun la spertadad maximala da 30 km/h; l'ordinaziun e la concepziun da quellas cumpeta er en il futur als chantuns ed a las vischnancas.

Text da la votaziun

Conclus federal davart l'iniziativa «per dapli segirezza en il traffic local grazia a la spertadad maximala da 30 km/h cun excepziuns (Vias per tuts)»

dals 6 d'october 2000

L'assemblea federala da la Confederaziun svizra,

avend examinà l'iniziativa dal pievel inoltrada ils 16 da mars 1999¹ «per dapli segirezza en il traffic local grazia a la spertadad maximala da 30 km/h cun excepziuns (Vias per tuts)», avend gi invista dal messadi dal cussegl federal dals 13 da mars 2000², *concluda:*

Art. 1

¹ L'iniziativa dal pievel «per dapli segirezza en il traffic local grazia a la spertadad maximala da 30 km/h cun excepziuns (Vias per tuts)» dals 16 da mars è valaivla e vegn suttamessa a la votaziun dal pievel e dals chantuns.

² L'iniziativa dal pievel³, sunter l'adattaziun a la nova constituziun federala dals 18 d'avrigl 1999, sa cloma sco suonda:

I

La constituziun federala vegn complettada sco suonda:

Art. 82 al. 4

⁴ Entaifer ils lieus munta la spertadad maximala en general a 30 km/h. En cas motivads po l'autorità competenta disponer variaziuns. Ella po surtut augmentar la spertadad sin vias principalas, sche la segirezza dals participants al traffic e la protecziun dals abitants, surtut cunter la canera, permettan quai.

II

Las disposiziuns transitorias da la constituziun federala vegnan complettadas sco suonda:

Art. 196 Titel

Disposiziuns transitorias tenor il conclus federal dals 18 da december 1998 davart ina nova constituziun federala

Art. 197 Disposiziuns transitorias sunter l'acceptaziun da la constituziun federala dals 18 d'avrigl 1999

I. Disposiziun transitoria tar l'art. 82 (Traffic sin via)

Entaifer in onn sunter l'acceptaziun da l'artitgel 82 alinea 4 tras il pievel ed ils chantuns relaschan las autoritads competentas las disposiziuns executivas necessarias e prescrivan las pertadas maximalas entaifer ils lieus.

Art. 2

L'assemblea federala recumonda al pievel ed als chantuns da refusar l'iniziativa.

¹ BBI 1999 3009

² BBI 2000 2887

³ L'iniziativa dal pievel è anc vegnida inoltrada durant la validad da l'anteriura constituziun federala e sa referescha perquai a questa. Il parlament ha adattà la numeraziun e la furnaziun dals artitgels en il text da l'iniziativa a la nova constituziun federala.

Il comité d'iniziativa fa valair

«L'onn 1999 èn mortas 210 personas sin nossas vias entaifer ils lieus, passa 17 000 èn vegnidas feridas per part grevamain – cun consequenzas traumaticas per las personas pertutgadas e lur confamigliars. Il motiv dals accidents è per gronda part la spertadad memia auta: tempo mazza!

Dapli segirezza

Cun sia iniziativa per la spertadad maximala da 30 km/h «Vias per tuts» vul l'Associaziun traffic ed ambient (VCS/ATA) far remedura en l'entira Svizra: Ella pretenda la spertadad maximala da 30 km/h entaifer ils lieus per territoris d'abitar e per lieus privlus! Sin trajects da vias principalas ed en territoris d'industria pon las vischnancas signalisar spertadads pli autas, sche la segirezza e la protecziun cunter la canera permettan quai.

Dapli qualidad d'abitar

L'iniziativa da la ATA pussibilitescha in clima da traffic pli calm e fa che quartiers daventan pli abitabels: Uffants e personas attempadas pon sa mover a moda pli libra e pli segira. La spertadad maximala da 30 km/h creescha ina nova cultura da traffic: Empè d'ina moda da guidar agressiva vegn prendi resguard vicendaivel.

Damain substanzas nuschaivlas e canera

Il traffic individual motorisà engrevgiescha las citads e las aglomeraziuns cun svapurs e canera. Nus patin tuts da quai. Cun l'introducziun dal tempo 30 entaifer ils lieus pudess ins reducir considerablaimain il consum da benzina, las substanzas nuschaivlas per l'aria e la canera.

Pli paucs morts e damain personas grevamain feridas

La ATA calculescha che dus terzs da tut ils accidents mortals e da las grevas feridas pudessan vegnir evitadas cun la spertadad maximala da 30 km/h entaifer il lieu. Uschia pudess ins evitar betg sulettamain bler cordoli uman, ins pudess er spargnar annualmain custs d'almain 600 milliuns francs.

Il tempo 30 protegia la vita!

Cun in GEA a l'iniziativa per la spertadad maximala da 30 km/h «Vias per tuts» han las votantas ed ils votants l'ocasiun ils 4 da mars 2001 da sbassar considerablaimain il dumber d'unfrendas sin nossas vias. In GEA a la proposta da la ATA fiss in pass impurtant a la realisaziun da «Vision Zero», in traffic senza morts e grevamain blessads!»

Posiziun dal cussegl federal

Il cussegl federal va d'accord cun la finamira da l'iniziativa d'augmentar pli fitg la segirezza dal traffic, da reducir l'impestaziun da l'aria e cun quai da meglierar la qualidad d'abitar. En l'interess da la segirezza dal traffic vegn revedi actualmain la lescha davart il traffic sin via. Da preschent elavura la confederaziun in concept cumplexiv per in ulteriur augment da la segirezza sin via. L'iniziativa è memia pauc differenziada ed avess grevas consequenzas finanzialas. Il cussegl federal la refusa surtut per ils sequents motivs:

■ Segirezza betg giustificada

Limitas da spertadad pli bassas pon be meglierar la segirezza dal traffic e reducir la grevazza per l'ambient, sch'ellas vegnan er observadas. L'iniziativa parta da la supposiziun che limitas da spertadad signalisadas vegnian automaticamain respectadas. L'experiencescha mussa dentant che quai constat be, sch'ellas èn en proporziun e vegnan accompagnadas da mesiras architeconicas. L'iniziativa «Vias per tuts» na prevesa naginas mesiras da quest gener e lascha pia avert la dumonda da sia finanziaziun tras ils chantuns competents e las vischnancas.

■ Memia pauc differenzià

L'iniziativa vul introducir dapertut la spertadad da 30 km/h entaifer ils lieus. Ella prevesa bain excepziuns per vias principalas construidas a moda generusa, ma las cundiziuns èn uschè restrictivas che las vias principalas vegnan tractadas facticamain sco vias da quartier. Sche la construcziun e l'aspect d'ina via na correspundan dentant betg a la limita da spertadad da 30 km/h, quai ch'è fitg savens il cas tar las vias principalas, vegn la restricziun da la spertadad respectada be a moda manglusa. Ella na sa lascha strusch sfurzar tras, er betg cun controllas da la polizia.

■ Gronds custs per ils chantuns e las vischnancas

Sche limitas da spertadad duain calmar il traffic ed augmentar la segirezza dal traffic, alura èsi indispensabel da far midadas

3

architectonicas vi da las vias, sco per exempel cun indrizz che sforzan a guidar pli plaun, spostaziun da l'axa dal vial, restricziuns da las varts e bloccadas. Ultra da quai dovri mesiras tecnicas per quietar il traffic (marcaziuns, p. ex. da plazzas da parcar). Ils custs per talas mesiras vegnan calculads sin circa 2 milliardas francs. Ils chantuns e las vischnancas fissan surdumandads – tant pli che l'iniziativa pretenda che la spertadad maximala da 30 km/h entaifer ils lieus vegnia realisada entaifer in onn.

■ **La libertad d'agir dals chantuns e da las vischnancas vegn reducida**

Quest curt termin impedescha las autoritads chantunalas e communalas da metter prioritads. Er la populaziun n'avess strusch pli l'ocasiun da cooperar a moda activa per preparar las mesiras tecnicas per quietar il traffic. Soluziuns optimalas, adattadas a las relaziuns localas, vegnissan tras quai cumplitgadas considerablaimain u daventassan schizunt nunpussai vlas.

■ **Consequenzas negativass per il traffic public èn pussai vlass**

Sch'i vegnan realisadas las mesiras accompagnantas dal gener architectonic ch'èn necessarias per la spertadad maximala da 30 km/h, pudess vegnir impedì il moviment dal traffic. Il traffic public perdess er sia attractivitat – malgrà ch'il cussegl federal na vul betg cumplitgar, mabain promover quel per motivs da la protecziun da l'ambient. Tscherts bus pudessan vegnir duvrads be anc a moda restrenschida, u ins stuess remplazzar quels tras vehichels pli pitschens.

■ **Segirezza dal traffic augmentada**

L'augment da la segirezza dal traffic è in giavisch impurtant e permanent da nossa politica da traffic. Malgrà la multiplicaziun da l'effectiv da vehichels a motor dapi 1970 è sa reduci il dumber da las persunas blessadas per in quart, il dumber dals

morts per dus terzi. Perquai che mintga unfrenda dal traffic è da memia, vegnan preparadas ulteriuras mesiras per megliorar la segirezza; quai succeda en il sen dal model svedais «Vision zero» – naginas persunas feridas e mortas en il traffic sin via.

■ **La meglra via**

Ni en l'entira Europa ni en singuls pajais na datti actualmain l'intenziun da sbassar generalmain las limitas da spertadad entaifer ils lieus. Da princip duai perquai vegnir mantegnì en Svizra la spertadad da 50 km/h entaifer ils lieus. Il medem muvent promova la confederaziun l'introducziun da zonas cun spertadad maximala da 30 km/h e d'autras mesiras per quietar il traffic, laschond als chantuns ed a las vischnancas gronda libertad ordaifer las vias principalas e simplifitgond las pretenziuns da mesiras accompagnantas. En il rom da la nova gulivaziun da finanzas duain ils chantuns ultra da quai avair la pussaivladad da duvrar las contribuziuns generalas per las vias er per la restructuraziun dal spazi public da las vias. Uschia vegn facilitada considerablaimain la creaziun da zonas cun la spertadad maximala da 30 km/h.

Per tut quests motivs recumondan il cussegl federal ed il parlament da refusar l'iniziativa dal pievel «Vias per tuts».

Iniziativas popularas pendentas

Da preschent èn pendentas ulteriuras 22 iniziativas dal pievel, per las qualas ins ha rimnà passa 100 000 sottascripziuns. Da la sequenta tabella resorta, fin cura ch'ins vegn probablamain a votar davart questas iniziativas.

Iniziativa dal pievel	Votaziun fin
Per garantir la AVS – imponer taglia sin l'energia empè da la lavur!	*
Gea a locaziuns gistas	*
Per ina libra tscherna dal medi e da l'ospital	*
«Iniziativa per las dumengias» Iniziativa dal pievel «per ina dumengia senz'autos per mintga stagiun – in'emprova limitada a quatter onns»	*
Per in providiment da medicaments seguir che vul promover la sanadad (iniziativa da medicaments)	21. 07. 2002
La sanadad ad in pretsch supportabel (iniziativa da sanadad)	09. 09. 2002
Medems dregts per impedids	14. 09. 2002
Per ina politica da segirezza credibla ed ina Svizra senz'armada	10. 12. 2002
Solidaridad creescha segirezza: Per in servetsch civil voluntari per la pasch	10. 12. 2002
Moratori plus – per prolongar il moratori da construcziun d'implants nuclears e limitar la ristga nucleara (Moratori plus)	28. 12. 2002
Electricidad senza implants nuclears – per ina midada sin il sector da l'energia e per la serrada progressiva dals implants nuclears (Electricidad senza implants nuclears)	28. 12. 2002

* L'iniziativa è vegnida lantschada avant il 1. d'avrigl 1997. Per ils termins valan pia las disposiziuns dal dretg vegl, quai vul dir ch'il cussegl federal po fixar la data da la votaziun dal pievel tenor liber appreziar.

Iniziativa dal pievel	Votaziun fin
Per ina purschida sufficienta da furmaziun professiunala (Iniziativa da plazzas d'emprendissadi)	26. 01. 2003
Per ina durada reducida da la lavur	05. 02. 2003
Per ina taglia sin ils gudogns da chapital	05. 02. 2003
Per mamma ed uffant – per la protecziun da l'uffant betg naschi e per l'agid a sia mamma en basegn	19. 02. 2003
Per l'entrada da la Svizra en l'Organisaziun da las Naziuns unidas (ONU)	06. 06. 2003
Per l'internament a vita duranta per delinquents sexuals u violents fitg privlus ed indifferents a la terapia	03. 08. 2003
Per in meglier status giuridic dals animals (Iniziativa dals animals)	17. 11. 2003
Iniziativa per destinar las reservas d'aur excedentas al fond da la AVS (Iniziativa d'aur)	30. 01. 2004
Cunter l'abus dal dretg d'asil	13. 02. 2004
Animals n'èn betg chaussas!	16. 02. 2004
Avanti – per autostradas segiras ed effizientas	28. 02. 2004

Resalvas:

1. Sche las chombras federalas preschentan in cuntraproject ad ina iniziativa dal pievel, po il termin fin tar la votaziun dal pievel vegnir prolungà per in onn, en cas excepziunals fitg speziels er per pli ditg.
2. Sch'in comité d'iniziativa avess da retrair sia iniziativa, na sto quella betg pli vegnir suttamessa a la votaziun dal pievel.

PP
Spediziun postalas

Spediziuns enavos
a la controlla d'abitants
da la vischnanca

Recumandaziuns a votantas e votants

I cussegl federal ed il parlament recumondan a las votantas ed als votants da vuschar ils 4 da mars 2001 sco suonda:

■ **Na** a l'iniziativa dal pievel
«Gea a l'Europa!»

■ **Na** a l'iniziativa dal pievel
«per medicaments a pretschs pli bass»

■ **Na** a l'iniziativa dal pievel
«per dapli segirezza en il traffic local
grazia a la spertadad maximala da 30 km/h
cun excepziuns (Vias per tuts)».

Adressa d'internet da la confederaziun:
<http://www.admin.ch>